

Mildred in gesprek met Rishma Hoemblal van tuin 76

Een poos geleden fietste ik over het hoofdpad van ons complex naar mijn stek en zag in een tuin een dame met regenlaarzen aan. Zij was daar druk bezig een tegelrand rond de kweekbedden aan te brengen.

Omdat ik haar nog niet eerder had gezien, veronderstelde ik dat zij een nieuw tuinlid was. Dat had ik mis, Rishma, zo heet zij, tuiniert al bijna dertien jaar op tuin 76.

Rishma, wil je om te beginnen je even voorstellen aan de lezers. Wat doe je in het dagelijkse leven en welke hobby's beoefen je zoal.

"Mijn naam is Rishma Hoemblal en ben in Suriname geboren.

Na mijn studie heb ik zowel in Suriname als in het Haga ziekenhuis, nadat ik in 1999 naar Nederland was verhuisd, als verpleegkundige gewerkt.

In Suriname is tijdens mijn stage op de operatiekamer mijn belangstelling voor de anesthesie gewekt. Daarom heb ik naast mijn baan de opleiding tot anesthesiemedewerker gedaan. Die functie vervul ik sinds twee jaar fulltime.

Mijn hobby's zijn lezen, puzzelen, wandelen, shoppen, tuinieren en fotografie."

Je bent net terug van je vakantie in Suriname. Waarom deze bestemming?

"Elk jaar ga ik terug naar Suriname, omdat mijn ouders daar wonen. Ik was twee jaar niet geweest, omdat mijn jongste zusje hier was voor haar studie als kinderarts. Ik ben hier gebleven om haar wegwijs te maken."

Kun je ons iets vertellen over je leven in Suriname?

"Ik heb er gewoond tot mijn zevenentwintigste. Mijn ouders wonen nog altijd in hetzelfde huis in het district Wanica, waar ik ben opgegroeid en mijn jeugd heb doorgebracht. Al van jongs af aan was ik bezig met mijn hobby tuinieren. Ik zaaide, stekte en plantte. Wat ik over had van het kweekgoed verkocht ik aan of ruilde deze met collega's. Velen deden dat zo. Het was heel gewoon om het overschot aan zelfgekweekte groenten, kruiden en fruit met elkaar te ruilen. maken in Nederland. Maar dit jaar ben ik wel gegaan. Ook mijn drie zusjes en een broer waren er.

Mijn ouders zijn al op leeftijd. Elke keer merk ik weer dat zij erg genieten van al hun kinderen om hen heen. Wij hebben met zijn allen veel ondernomen. Dat was fijn."

In Suriname hebben velen een perceel met een huis erop, in eigendom of gehuurd. Je ziet er net als in Nederland verschillende stijlen. Sommigen hebben hun perceel betegeld al of niet in combinatie met een grasveld. Anderen hebben een grasveld, fruitbomen en een moestuin. De verbouwde groenten zijn deels voor eigen gebruik, deels voor de verkoop.

Siertuinen zie je er ook. In de tuin van mijn moeder bloeit nu de bougainville (enthousiast laat Rishma mij foto's zien van uitbundige bloeiende planten in potten of volle grond). Mijn vader is meer van de groenten en het fruit.

De percelen zijn vaak groot. Zo kon mijn moeder ook koeien houden. De melk werd verkocht en er werd geze van gemaakt, een soort boter. Ook die werd verkocht. We hadden thuis ook eenden en kippen voor het vlees en de eieren.

Mijn ouders hebben nog altijd een koe en een klein aantal eenden en kippen.

Na schooltijd mochten we even rusten, maar daarna kreeg iedereen een taakje te doen. Zo heb ik vaak geholpen met het melken.

Ons leven speelde zich voornamelijk buiten af. Ik heb echt een fijne jeugd gehad.

Ik kan wel zeggen dat ik de liefde voor het tuinieren van mijn ouders heb meegekregen. Nu ik in Nederland woon, stuur ik bollen en zaad van eenjarige naar mijn moeder in Suriname.”

Hoe ben je bij de vereniging terechtgekomen?

“Ik heb hier een maisonnette met een ruim balkon. In de zomer staat die vol met bloemen. Omdat de behoefte aan een stukje grond groot was, heb ik op een ander complex gekeken. De huur was er erg hoog, terwijl de tuinen dezelfde grootte hadden als hier. H.V. is een collega van mij. Zij heeft hier een tuin. In 2003 attendeerde zij me erop dat er twee tuinen waren vrijgekomen. Toen ik kwam kijken, was deze tuin nog over. Ik kom hier graag. In de zomer, als het mooi weer is, gaan mijn man en ik na het werk hier naar toe, eten hier om tegen negen uur naar huis te gaan. Als het minder mooi weer is, kom ik ook wel, maar dan niet zo lang. Het is fijn om met je handen in de grond te wroeten. Het brengt me tot rust.”

Wat waren je plannen bij aanvang?

“Eerlijk gezegd had ik geen plan. Op het moment dat ik de tuin overnam, was deze al beplant met groenten, zoals doperwten, andijvie en verschillende soorten sla. Langs het hoofdpad stonden ook veel bramenstruiken. Die hebben het echter niet gered toen in 2007 de riolering en waterleiding werden aangelegd.

Er stond ook al een huisje, maar dat verkeerde in slechte staat. Daarom hebben we er na vier jaar een nieuw huisje op gezet. Ook stond er al een kas, maar vorig jaar hebben we een nieuwe laten plaatsen. Al doende ontwikkelt de tuin zich. Zo werk ik graag. Vooraf maak ik ook geen teeltplan. Als ik in een tuincentrum een groenteplant of -zaad zie, die mijn nieuwsgierigheid wekt, koop ik het en probeer het uit. Ik zie wel wat het wordt. De opbrengst van de tuin wordt vaak gedeeld”

Is je Surinaamse achtergrond van invloed op wat je kweekt?

“Die speelt eigenlijk geen rol. Hoewel, misschien toch een klein beetje. Zo heb ik wel eens tajerblad geprobeerd. Tajer is een Surinaamse bladgroente, waarvan de smaak wat lijkt op dat van spinazie. Ook heb ik een poging gedaan om kousenband, een soort lange dunne sperzieboon en okra, een eenjarige plant, waarvan de jonge bladeren, maar vooral de jonge, onrijpe vruchten worden gebruikt als groente, te kweken, maar dat was geen succes. Maar ik teel ook Nederlandse groenten.”

Toen we kennis maakten, was je bezig verhoogde bedden te maken. Beviel de oude situatie je niet meer?

“Na de aanleg van riolering en waterleiding was de grond hier wat ingezakt. Daarom is er nieuwe grond aangevoerd. Daar zat flink wat onkruid in, met name heermoes, een echte plaag. Daar was niet tegenop te wieden. Daarom heb ik samen met een zus van stoeptegels paadjes gemaakt en rondom de bedden een opstaand randje. Nu heb ik minder last van onkruid.”

Heb je ideeën of tips waar de andere tuinders wat aan kunnen hebben?

“Daar vraag je me wat. Ik zou het echt niet weten. Maar wat zo leuk is, de tuinders met veel ervaring delen graag hun ideeën met je en geven je tips waar je echt wat aan hebt. Veel tips haal ik ook uit de krant of van het internet. Eigenlijk zoek ik veel informatie op het internet.”

Rishma, hartelijk dank voor dit gesprek. Fijn dat je wat van je spaarzame vrije tijd hebt willen vrijmaken voor een onderhoud. Ik wens je nog vele momenten van ontspanning toe op je tuin.